

AVE TYRNAVIA!

– EGY HIÁNYPÓTLÓ BIBLIOGRÁFIA ÉS KÖNYVBEMUTATÓJA –

A nagyszombati egyetemi nyomda a 17–18. században különleges helyet foglalt el a hazai nyomdák között, mint ahogy ebben az időben maga a város is kiemelt szerepet töltött be a magyarországi katolikus művelődésben. Nagyszombat a magyarországi katolikuság végvára, Szent István országa egyházi fővárosának, Esztergomnak, a Magyar Sionnak menedékhelye, és főtemploma három évszázadon át Esztergom székesegyháza volt. Pázmány Péter által alapított egyeteme és 1648-ban alapított nyomdája a katolikus kultúra szellemi központjává tette.

Ez a kultúra szívesen használta a nemzeti nyelveket is, őrizte a rendi hagyományokat, ápolta Mária és a hazai szentek tiszteletét, dicsőítette az ország ősi jogrendjét, történelmi múltját, mindenekelőtt a hungarus patriotizmust. A nyomda 1777-ben Budára költözött, és ott működött tovább. Nagyszombati időszakában több mint 5000 kiadványt nyomtattak itt,

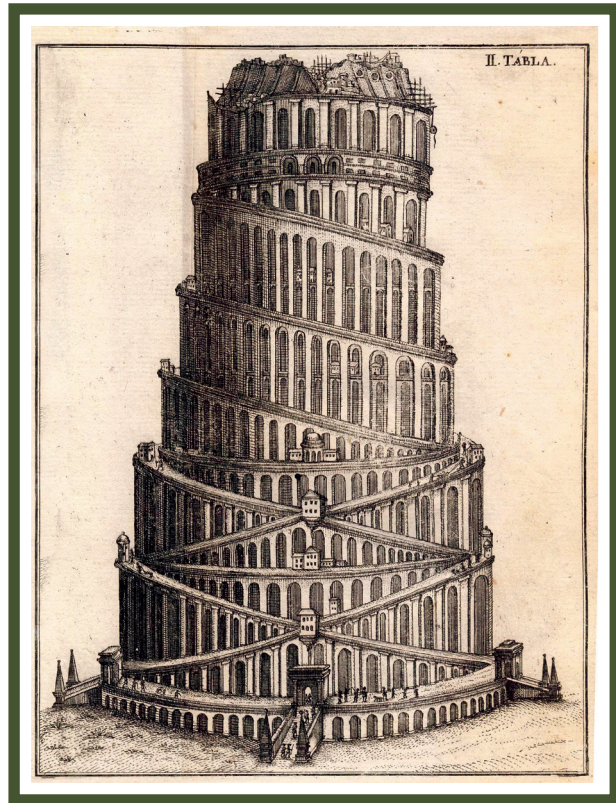

komoly tudományos műveket, tankönyveket, és kisebb jelentőségű ismeretterjesztő, jámborsági kiadványokat, vizsgatéziseket egyaránt.

Ezt a különösen gazdag örökséget tárja elénk a nagyszombati egyetemi nyomda kiadványainak bibliográfiája, amely tudományos igénnyel gyűjtötte össze mindazt a szellemi kincset, amely a nagyszombati századok alatt született. Ez a feltárás pedig a mai magyar és szlovák tudományosság, az Országos Széchényi Könyvtár, a nagyszombati egyetem (Trnavská Univerzita v Trnave), az Esztergomi Hittudományi Főiskola és a Szent Adalbert Közép- és Kelet-Európa Kutatásokért Alapítvány együttműködésével történt a mai Esztergomi főegyházmege támogatásával. Ezért a kötetet bemutató rendezvényt a Széchényi Könyvtár vezetősége és a Nagyszombati Egyetem képviselői mellett Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek is megtisztelte jelenlétével.

A kötet (Käfer Isván – Kovács Eszter, *Ave Tyrnavia! A nagyszombati Akadémiai Nyomda kiadványai 1648–*

1777, Budapest–Esztergom–Nagyszombat, 2013, 285, [3].) magyarországi bemutatója december második napján zajlott az Országos Széchényi Könyvtárban kerekasztal-beszélgetés formában, amelyen a kötet szerzői mellett Szelestei Nagy László, egyetemi tanár a Pázmány Péter Katolikus Egyetemről, Szörényi László, egyetemi tanár, tudományos tanácsadó a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetéből, és Szögi László, a budapesti Egyetemi Könyvtár nyugalmazott igazgatója vettek részt. Szelestei Nagy László a kötet bibliográfiai módszertani szempontból mutatta be, amelynek kapcsán érdekes vita alakult ki a kötet szokatlan névhasználati gyakorlatáról, amely kísérlet kívánt lenni arra, hogyan lehet tudományos alapon szlovák és magyar szemszögből is elfogadható bibliográfiát létrehozni. Szögi László egyetem-történeti vonatkozásokkal egészítette ki, hiszen a nyomda szorosan kötődött a nagyszombati egyetemhez. Szörényi László művelődéstörténeti szempontból mutatta be a kötetet, érdekes példákkal bizonyítva, hogy a nagyszombati nyomda nem csak egy volt a tipográfiáink közül, és a nyomdakatalógus vizsgálatával az egész hazai katolikus művelődéstörténetről képet kaphatunk. Előadásából kiderült, milyen különleges és gazdag kulturális örökséget köszönhetünk a jezsuita rendnek, a nagyszombati egyetemnek és nyomdájának, amelynek tárháza a frissen megjelent kötet.

A bemutatót fogadás követte, ahol kötetlen formában folytatódtak a megkezdett beszélgetések.

Kovács Eszter
kovacs.eszter.at.oszk.hu